

*Зоран Милошевић**
Институт за политичке студије, Београд

ШИРЕЊЕ ИДЕЈА БЛИСКОИСТОЧНИХ ИСЛАМИСТА У ШКОЛАМА НЕМАЧКЕ**

Сажетак

У Немачкој постоји могућност да верске заједнице отварају своје образовне институције, што је искористила и Исламска верска заједница у овој држави. Међутим, праћењем њиховог рада дошло се до података да се у њима пропагира екстремни ислам, тзв. исламизам чији је циљ покоравање и исламизација целог света, па тако и Немачке. Бројне државе службе су утврдиле да је централна идеја у уџбеницима исламских образовних институција «свети рат са неверницима». У раду се даје преглед нових сазнања по овом питању и анализа рада државних институција по питању решавања «исламистичког проблема».

Кључне речи: Ислам, вера, Немачка, политика, друштво, дијалог, екстремизам

Сусрет немуслимана са исламом често носи обележје шока. Не ради се само о великим културним разликама, већ о игнорисању друштвених чињеница од стране муслиманских верских вођа. Кад им је нешто у интересу дебело слажу, уз образложење «тако је рекао муфтија или имам».¹⁾ За вернике муслимане то може бити

* Научни саветник, Институт за политичке студије, Београд

** Рад је настао у оквиру научног пројекта „Друштвене и политичке претпоставке изградње демократских институција у Србији“ (149057 Д), који се реализује у оквиру Института за политичке студије у Београду, а финансира Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије.

1) Мислимо на изјаву главног муфтије Исламске заједнице у Србији Муамера Зукорилића: “Ми Бошњаци смо пореклом Илири. Ако вас неко пита откуд вам то, реците му слободно: ‘Рекао нам муфтија’.» Види: „Историја Србије по црквама или по кадији“, *Политика*, 6. мај 2010. стр. 1 и 6. Овакве изјаве исламских великодостојника биле би смешне да не носе са собом трагичне последице. Наравно, отвара се и питање како

аргумент, али за друге то је нешто што изазива страх – страх од ирационалности. Друго, споменуте изјаве и понашање појединих исламских великодостојника изазивају и страх да са њима није могућ дијалог. Овакву судбину није могла да избегне ни Немачка, водећа држава Европске уније – по многим питањима, која из петних жила покушава да реши «енигму ислама», али јој то, очигледно, не иде баш од руке.

Ново преиспитивање места муслимана у немачком друштву покренула је смрт немачког исламисте *Ерика Брајнингера*, етничког Немца, који је убијен 30. априла 2010. године у региону Вазирстана, на северу Пакистана. Брајнингер је постао познат у Немачкој по томе што је испред терористичке групе «Савез исламског цихада» објавио неколико видео позива (преко интернета) муслиманима у Немачкој («браћи по вери») да започну терористичке акције у овој неверничкој држави.²⁾

Брајнингер је после прихватања ислама узео име Абдул Гафаром (конспиративно име «Немац») и завршио је, потом, терористичку обуку на Пакистанско – Авганистанској граници. Брајнингер је четврти Немац-муслиман убијен на Пакистанско – Авганистанској граници. Први је био Саадула Каплан, из исте исламистичке «ћелије» («Савез исламског цихада»), који је погинуо 2007. године. Други је Кунет Кифтчи, који је погинуо у јесен 2009. године, а трећи Џевад С. из Бона, који се само пре неколико година придружио «Исламском покрету Узбекистана».³⁾

ИСЛАМСКЕ ШКОЛЕ У НЕМАЧКОЈ - «МАГНЕТ ЗА РАДИКАЛНЕ ИСЛАМИСТЕ»

Муслимани стално настањени у Немачкој представљају велику религиозну мањину, која је створила значајан број регионалних и националних организација, попут «Централног савета муслима-

остати нормалан, тј. трпељив према оваквим провокативним и ненаучним изјавама, односно како сачувати рационалан однос са оваквим људима.

- 2) Цихадисти су створили у Немачкој инфраструктуру преко које је могуће добити лажне документе, мобилне телефоне, исхрану и смештај. Симпатезири цихадиста су углавном муслиманска студентска и друга омладина.
- 3) «Савез исламског цихада» је милитаристичка тајна организација са узбекистанским коренима (немачки експерти сматрају да је ова организација створена уз подршку «Исламског Узбекистанског покрета»), а за њу су се немачке специјалне службе заинтересовале 2001. године, тачније од самог почетка њеног деловања. «Савез исламског цихада» је повезан са «Ал – Каидом». Један од најважнијих циљева је да нападне немачке војне објекте, како би подстакли повлачење немачке војске из Авганистана.

на у Немачкој», «Исламског савета», «Исламске федерације у Берлину» итд. У том смислу, наводи немачки експерт *Кристиан Рот*, и исламско религиозно образовање у државним и приватним школама није необично.⁴⁾ На пример, постоје приватне исламске школе попут Исламске основне школе у Берлину, која ради у оквиру Исламског колеџа (Islam Kollege e. V), Исламска основна школа у Минхену (такозвана немачко-исламска школа), Исламска школа у Штутгарту (која ради само суботом и недељом), Исламска школа у Нирнбергу, па Академија краља Фахда у Бону.

У овим школама, по правилу, улазак новинара је забрањен. Ипак, зна се да су неке од ових исламских школа прави «магнети за радикалне исламисте». Тако је од њеног оснивања, 1994. године, тврде у бонској полицији. Запажени су и потврђени контакти службеника Академија краља Фахда у Бону са лицима повезаним са «Ал-Каидом». Портпарол полиције у Бону, *Хари Колб*, изјавио је медијима да не може да открије све информације, али «могу да потврдим да су одређена лица блиска блискоисточним екстремистима повезани са људима из Академије», што сведочи о радикализацији учења у овој школској установи. *Централна идеја у уџбеницима ове школе је «свети рат са неверницима»*, који се не пропагира само кроз предавања, већ и у дому ученика и студената, који је, такође, власништво Академије.⁵⁾ Дипломац Академије краља Фахда у Бону је и цихадиста *Бекај Хараш* (Bekaj Harash), 32 године, ратно име: «Абу-Талха», иначе је становник Бона, мароканског порекла. Говори немачки, француски и арапски језик. Обраћа се јавности преко интернета (видео порукама) позивајући на рат са «неверницима». Сада се налази на Авганистанско-пакистанској граници са женом, Немицом Елиза-

4) Нема јединственог става међу проучаваоцима ислама колико у њему има политичко-религиозних доктрина. О томе видети: А. Б. Подчероб, О типологији современных исламистских концепций, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html

5) Идентичну ситуацију имамо и у Босни и Херцеговини где су у уџбеницима исламске веронауке за државне основне школе православни Срби представљени у најгорем светлу. У уџбенику за први разред се каже: «Алах је највећи! Свједочим да нема другог Бога осим Алаха», затим: «Запамти! Муслимани су пријатељи једни другима. Дружите се и помажите једни другима. Не одвајајте се од својих». Група аутора, *Vjeronauka za prvi razred osnovne škole*, Vjeronaučni udžbenik, El-kalem, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2000, стр. 58. У осталим уџбеницима до осмог разреда има још и екстремнијих ставова, а можда је најагресивнији став да је «Босна и Херцеговина одбрањена, али не и ослобођена». Дакле, по среди је припрема деце за тотални рат за хришћанима. Види: Зоран Милошевић, *Бошњачко поништавање Срба*, Завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004, стр. 52.

бет, која је примила ислам и малим сином. Циљ његовог деловања и обраћања немачкој јавности је да испослује одлазак немачке војске из Авганистана.⁶⁾

Иако руководство Академије ово негира могуће је потврдити горњи став ако се узме, на пример, уџбеник за шести разред, где се као најважнији непријатељи ислама наводе хришћани и јудаисти (Јевреји). «Да би смо их победили», пише у уџбенику, «потребан је цихад у чије име треба принети жртве. Наравно и из властитих редова».

Градске власти Бона су предузеле одређене мере против исламских екстремиста. На пример, организовали су састанак са родитељима који су дали децу у ову школу (углавном су пореклом из Сирије, Јордана, Турске и Ирака). На питање зашто су дали децу у ову школу најчешћи одговор је био – зато што је потпуно бесплатна. Међутим, ово није искрен одговор. Познато је да је у Немачкој основно и средње образовање у државним школама, такође, потпуно бесплатно, а поред тога постоје још неке привилегије и за родитеље и за децу (бесплатан оброк, бесплатне екскурзије, књиге...⁷⁾

Бесплатно (за новац Саудијске Арабије) школовао се у своје време питомац Академије *Бекај Хараиш*, грађанин Немачке са мароканским пореклом, који се прославио у јесен 2009. године када је у видео обраћању изложио захтеве Ал-Каиде. Славу је стекао као најмлађи пропагандиста Ал-Каиде, који је и вешт новинар и течно говори немачки језик (као прави Немац). После бонске Академије завршио је још и терористичку обуку у Пакистану. *Бекај Хараиш* је позвао све бивше ученике Академије да се прикључе светом рату и да мученички умру у борби са Јеврејима и хришћанима. Ипак, ректор Академије, професор универзитета краља Суада у Ер Ријад, *Ибрахим ал Муснад* и поред очигледних чињеница негира екстремистички карактер школе и говори да је «Академија мост између култура Запада и Истока».

Савет за чување уставног поретка Северне Рајне-Вестфалије, такође, је утврдио да радикални исламисти свесно усмеравају своју децу у школе сличне бонској Академији, али и у приватне исламистичке школе. На упозорење руководства државе да то неће

6) И. С. Берг, «Джихад» в Германии: история и современность, Институт Блиског Истока (Москва), <http://www.iimes.ru/rus/stat/2010/07-05-10-htm>

7) Распространение идей ближневосточных исламистов в учебных заведениях Германии, <http://www.iimes.ru/rus/stat/2010/04-05-10c.htm>

бити на корист деци, а и њима, родитељи по правилу одговарају да желе да им се деца верски образују, јер планирају да се за 10 година врате у Турску или неку другу државу Блиског Истока, где су се и родили. На тај начин они покушавају да кажу Немцима да су они ту привремено, то јест да им не прети никаква опасност од исламиста. Међутим, повратка нема!⁸⁾

Ипак Немци ову делатност исламиста виде сасвим другачије. Другим речима – сумњају. Сумњају у искреност речи исламиста. Сви муслимани који су дошли у Немачку узели су држављанство ове државе. Ту рађају децу и тако су створени аутохтони, немачки муслимани. Они су у многим градовима створили муслиманска гета, у које немуслимати ретко или никако залазе. У овим гетима муслимани продужавају да живе по својим обичајима и традицијама, а све је обавијено некаквом конспирацијом. Радикални исламисти баш у овим гетима врбују људе за своје редове. Другим речима, јасно је да до интеграције муслимана у немачко друштво није дошло. И не само што није дошло до интеграције досељеника муслимана, већ они придобијају и саме Немце да се боре против свог народа.

Наиме, према речима *Јорга Циркеа* јавног тужиоца Немачке, на конференцији одржаној 26. априла 2010. године, тренутно се истражује 220 терористичких дела, од чега је половина повезана са нападима на немачке војнике у Авганистану. Под надзором се налази 1100 људи, од којих је 127 веома опасно, јер велики број из ове групе чине цихадисти-домороци (Немци).⁹⁾

КО ЈЕ ОПАСНИЈИ ЗА НЕМАЧКУ – ИСЛАМИСТИ ИЛИ НЕОНАЦИСТИ?

У муслиманска гета по немачким градовима долазе блискоисточни емисари из богатих држава овог региона. Са собом, осим

8) Немачка држава има проблема и са „Партијом Бога“ – „Хизбалом“, која се бави терористичким активностима и шпијунажом у корист Ирана и Сирије. Циљ јој је уништење Израела и САД. Иако „Партија Бога“ у формалном смислу има само 150 чланова, на демонстрацијама, у циљу подршке овој партији, појавило се више од 3500 људи. Партија је усмерена на оружану борбу и има два крила: војно и политичко. Од терористичких активности ове партије, до сада је погинуло више стотина људи. Извели су бомбашке акције у Паризу, Буенос Ајресу и Берлину. Партију финансира Иран са 200 милиона долара годишње. Види: И. С. Берг, «Хизбалла» в Германи: история и современность, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html. Упор.: И. С. Берг, ХАМАС в Германи: история и современность, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html

9) И. С. Берг, «Джихад» в Германи: история и современность, Институт Блиског Истока (Москва), <http://www.iimes.ru/rus/stat/2010/07-05-10-htm>

новца, доносе и наставне планове и програме са радикалним исламским идејама. То је отворени извоз екстремизма.

Према мишљењу баварског министра унутрашњих послова претњу безбедности Немачке не представљају неонацисти, већ исламисти. Они шире «конкретне планове угрожавања Немачке». У Извештају шефа покрајинског МУП објављеног у марту 2010. године речено је да се умножава број обраћања исламских цихадлија преко видео обраћања (путем интернета) којима желе да «надахну цихадисте за борбу против неверника и за дело Алаха».¹⁰⁾

Исламисти не изазивају подозрење јер обично користе постојеће либералне државне законе који омогућавају да се изучава арапски језик и Куран. Арапски је потребан да би се Куран проучавао у оригиналу, јер на другим језицима, кажу исламисти, то није могуће. При томе их уче (коментарима одређених сура Курана, примерима из биографије пророка, проповеди, такмичења из познавања Курана...) *да је најважније бити спреман умрети за Алаха*. Овде се посебно истакао имам *Сабахудин Туркилмаз*, који ради у цамији у Франкфурту на Мајни. Имам је одавно под будним оком немачких специјалних служби. У својим проповедима у споменутој цамији јавно је позивао вернике на шиитску солидарност у циљу исламизације Европе и стварања «на земљи неверника» државе по образцу Ирана. Такође, у својим проповедима, како је пренео *Радио Хесишер Рундфунк* (Hessischer Rundfunk) априла 2010. године говорио је против Јевреја и позивао на цихад. Међутим, када се цамија регистровала у документацији је написано да ће овај верски објекат бити «место сусрета, трпеливости и транспарентности». Слично је написано и 2004. године у оснивачком акту бонске Академије, «да ће то бити место дијалога са свим народима, религијама и културама које постоје у Немачкој». Сви ови подаци говоре да су радикални исламисти научили да се представљају као либерали.

10) Инфраструктура међународног тероризма представља опасност за све, без обзира на државну форму и политички режим који влада у држави, али и морални поредак. Види: Глеб Олегович Павловский - президент Фонда эффективной политики, **Независимая газета**, Москва, 10. 09. 2002. Истовремено, *Сергей Путилов*, Как победить исламский экстремизм? <http://schola-teologica.narod.ru/text09012503.html> пише: «Шта да очекујемо од тајанственог исламског света у будућности? Да ли ће цихадисти побити све хришћане, а њихове државе претворити у исламске. Да ли ће наше домове и улице претворити у поље светског цихада, у 'дом непрекидног мучеништва', како то говоре 'Браћа мусулимани'?» «Парадокс је у томе, што борити се са исламизмом - од специјалних операација до војно-економских мера - САД и ЕУ стављају карту искључиво на насиље, чиме често иду на руку цихадистима. На смену једном погинулом фанатику цихада, долази нових десет. Ово подсећа на хидру, код које на месту одрезане главе нарасте неколико нових.»

И, наравно, споменути имам, да не заборавимо, води и часове веронауке (суботом и недељом).

Иако су друштвени и државни субјекти из Немачке понудили Академији у Бону да ради пројекте о положају жене у исламу, о обрасцима васпитања деце, питањима интеграције, проучавања раста радикалног ислама итд., како би била више од користи за Немачку државу, руководство је то одбило. Насупрот томе, успоставило је тесне везе са многобројним муслиманским организацијама из Турске, Ирана, Египта, Авганистана, Марока, Судана и Пакистана. Имао се утисак да што је нека организација у исламском свету била екстремнија, то је била прихватљивија за Академију!¹¹⁾

Оваква ситуација довела је до тога да се државне власти Немачке дистанцирају од оваквих образовних установа. Конац је повучен 2005. године (августа – када већина школа у Немачкој почиње да ради) од владе Баварске која је повукла државну подршку и одобрење за рад Исламској основној школи у Минхену. Према мишљењу експерата покрајинског МУП споменута школа улази у категорију «екстремних». Престанак рада правдан је заштитом уставног поретка, јер је руководство ове школе одржавало тесне везе са «Муслиманском браћом» из Египта, али и ширила њихове идеје у споменутој школи. У жалби, руководство школе се позвало на Устав Немачке, тачније став 7 у коме се каже да је «дозвољено верско образовање у сагласности са религиозним принципима парохије (црквене општине)». Од тада немачка бирократија је предузела низ истраживања по «исламском питању у Немачкој». Тако су дошли до података да почевши од 2002. године почиње пад уписа муслиманске деце у немачке школе. Споменуте 2002. године, само 27 посто муслиманске деце није похађало немачке школе, а 2009. године 35 посто. Немци ово тумаче као «демонстрацију моћи муслимана и демонстрацију односа према Немачкој». Што је најгоре ни Немачка пословична педантност није успела да попише муслимане у држави, тако да нема података колико их заправо има. Процене су различите и крећу се од три до пет милиона.

ГЛАВНА МЕТА ИСЛАМИСТА СУ ДЕЦА

Управо међу овом омладином која не знају немачки, не знају немачку историју и културу, а и немају никакве квалификације за

11) Види: Гушер А.И., Проблема терроризма на рубезе третьего тысячелетия новой эры человечества // http://www.e-journal.ru/p_euro-st3-3.html

неки пристојнији посао се највише регрутује «бораца за Алаха». Наиме, према социолошким истраживањима јасно се одсликава правило – што мање (цивилно) образовање – то већи верски екстремиста.¹²⁾

Радикални исламисти не желе да преваспитавају одрасле муслимане, већ пажњу посвећују деци, од малих ногу. Зато траже верско образовање и у вртићима, а познато је да су до сада исламисти покушали да у Немачкој (Штутгарту) организују и две илегалне школе са интернатима. Наиме, деца радника из Турске су до 15 сати ишла у нормалну грађанску школу, а после тога у илегалну исламистичку, коју је организовала Асоцијација исламских културних центара. Када је полиција упала у ову илегалну школу затекла је стање које је оцењено као «нарушавање свих грађевинских, хигијенских и противпожарних мера безбедности». Школа је заправо више представљала затвор за децу него образовну установу, а руководство школе се у истрази чудило да су требали да региструју школу. Говорили су да су први пут чули да је то потребно. После тога у покрајини Бден-Виртемберг регистровано је 20 исламистичких школа, са плаћеним педагошким кадром. Представници Асоцијације исламских културних центара су новинарима рекли «да је то боље, него да попут немачке деце муслиманска деца проводе време поред телевизора». Међутим, у овим школама се преносе проповеди египатског имама *Омара Абдел Кафија* који се обратио браћи по вери која живе у «државама неверника» са следећим речима: *«Наш најважнији задатак је ширење ислама, ми смо дужни да покоримо цео свет и исламизујемо га!»*.¹³⁾

12) Види: Авдеев Ю. И., Особенности современного международного терроризма и некоторые правовые проблемы борьбы с ним // <http://www.waaf.ru/3x.htm>

13) Недавно је «Тајмс» («Time») објавио чланак посвећен делатности турског проповедника **Фејтулаха Гулена**, који живи у Пенсилванији, а који је створио исламску организацију по обрасцу римокатоличког монашког реда Језуита. Циљ Гулена је да створи кадрове за «Велику исламску револуцију». У том смислу је пре неколико година послао хиљаде учитеља, наставника и универзитетских професора (наравно исламиста) у државе Централне Азије. Тиме је положио начела великом процесу исламизације на глобалном нивоу.

До априла 2010. године у 100 држава света, отворио је око хиљаду школа «блиских Гулену», а он сам руководи том империјом из своје куће у Пенсилванији. Тако у једном Казахстану годишње 30 000 младих полаже испите у 28 школа које је основао Гулен, од којих је око 400 изузетних студената.

Циљ Гулена је да се створи «нова религиозна турска елита», која ће, уважавајући науку и високе технологије успешно да ради на светским тржиштима, али и са уважавањем «породичних исламских вредности» извести «Велику исламску револуцију».

Покушај немачке државе да организује исламску веронауку у државним школама није дао резултате. Наиме, у покрајини Северна Рајна – Вестфалија где је пројекат прво и започео, јер је највише муслимана, пријавило се само 11 деце, а после акције дељења пропагандних листића број се попео на 90. Истовремено, у покрајини Баден – Витемберг, где се исто покушало у тамошњим школама, пренет је дух радикализма. Наиме, вероучитељи су ширили став Швапског одељења турске исламистичке организације Milli Goegues: «Децо ви сте ту да испуните речи Алаха изговорене пред Мухамедом. Ви сте дужни да схватите колико су лажне и апсурдне друге религије и да се држите даље од њих. Млади муцахедини! Стално размишљајте како да испуните ове задатке».

ИСТРАЖИВАЊЕ МУСЛИМАНСКЕ ПОПУЛАЦИЈЕ У НЕМАЧКОЈ

Уследило је шире истраживање муслиманске популације у Немачкој које је објављено почетком 2010. године. У њему су експерти дошли до закључка да је најбоља средина за ширење исламског екстремизма она где живе Турци. Они избегавају да уче немачки језик, а само их је 16 посто завршило средњу школу (ту је убројана и гимназија), што значи да тек сваки шести Турчин заврши школу. Најбољи су резултати остварени код муслимана из бивше Југославије. Они у 22, 7 посто случајева завршавају средњу школу. Интересантно је да сваки седми Турчин напусти средњу школу, док то чини само један посто Пољака. Турци углавном завршавају само основну школу (61 посто), што су најгори резултати међу муслиманском популацијом.¹⁴⁾ Такође турска деца не уписују универзитет. Наиме, на једног Турчина – студента долазе четири Пољака и два Грка, а 15,2 посто Турака у Немачкој прима социјалну помоћ, док, на пример, Грци то примају 2, 5 мање.

Посебно је истраживано питање Немаца-муслимана који су спремни да учествују у цихаду. Тако се дошло до одређених законитости:

Организација Гулена је још скривена од очију јавности, а није ни познато одакле се финансира. Види: А. А. Гурьев, Ситуација в Турци: апрел 2010 г., <http://www.kurdistan.ru/index.php?m=read&a=5388&PHPSESSID=80e68d83ea543ab7c15ee186fd7c46c4>

- 14) Интересантно је, међутим, да се турска влада јавно хвали подацима да Турска узима једно од првих места у Европи по коришћењу мобилних телефона и да Турци више користе интернет од грађана Европске уније (60 према 53 посто). Види: А. А. Гурьев, Ситуација в Турци: апрел 2010 г., <http://www.kurdistan.ru/index.php?m=read&a=5388&PHPSESSID=80e68d83ea543ab7c15ee186fd7c46c4>

Прво, ислам у Немачкој је престао да буде религија миграната. Сваке године око 100 Немаца и Немица пређе на ислам, а потом постају ватрени заговорници нове конфесије. Затим, неки свом немачком имену и презимену додају арапско, на пример, Ајуб Аксел Келер, Мариам Бригита Вајс, а други мењају немачко у арапско име. На пример, Ибрахим Ришоф, Фатима Грим...

Друго, разлози који Немце подстичу да пређу на ислам су различити. Жене углавном прелазе на ислам када ступају у брак са муслиманом. Колико има таквих жена за сада није познато. Међутим, мушкарци прелазе на ислам када се суоче са бројним и нагомиланим проблемима, а посебно када уследи дискредитација њихове личности, што их онемогућава да нађу место у друштву. Такође има и оних који примају ислам из жеље да промене свој монотони живот, као и оних којима су муслимански обреди веродостојнији од хришћанских (наводе концилом установљену догму о безгрешности папе, схватање Бога у три лица итд.).

Треће, према муслиманима после 11. септембра 2001. године формирао се један посебан негативан и ружан однос у западном јавном мњењу, што многим младима представља изазов, тзв. забрањено воће, па желе да га пробају.

Четврто, стварање новог имица. Турбан, брада посебно одело и ношење оружја је многим занимљиво. Јер, они сматрају, бити терориста значи бити опасан, бити онај од кога сви стрепе.

Пето, хероизација тероризма.

Шесто, чување традиције. Наиме, немачки муслимани (Deutsche Muslime) говоре да је од 788. године на двору Карла Великог у Ахену био муслимански амбасадор, док је одређени број муслимана започео свој живот у Немачкој још у XII веку. Такође сачуван је запис чувеног протестантског теолога, Лутера: «Чујем да у немачкој земљи постоје људи који са нестрпљењем очекују да Турци преузму власт, јер им је неподношљиво под императором и кнежевима».¹⁵⁾ Ово и сада користе исламисти када истичу исламску традицију Немачке.

15) Евгений Бахревский, Турция от европейского курса Атаюрка идет к новой Османской державе, <http://www.kurdistan.ru/index.php?m=read&a=5384>; Упор. Зоран Милошевић, „Турска – регионална суперсила“, *Печат*, бр. 98, Београд, 2010.; Зоран Милошевић, „Разлози обнављања османске политике: од кемализма до модерног неоосманизма“, *Печат*, бр. 99, Београд, 2010. Зоран Милошевић, Почему обновляется Османская политика? http://www.rusk.ru/analitika/2010/03/03/pochemu_obnovlyetsy_osmanskay_politika/

КАКО ДАЉЕ?

Тренутно Немачка нема одговор како даље са радикалним исламистима, уосталом као што га нема ни већина држава. Међутим, једно је сигурно, међу немуслиманима Европске уније све је више оних који су за предузимање свих законских мера у сузбијању исламиста. Чак се појављују и групе са радикалним антимуслиманским ставовима који сведоче да у Европској унији верско питање није решено и да оно у условима светске економске кризе и незапослености може изазвати и веће политичке потресе. Наиме, истраживања на Блиском Истоку показују да тамошњи муслимани нису сви екстремни, да имају позитиван став према Русима, добар према Европљанима, а веома лош према Американцима. Никома од тих муслимана не пада на памет да убија своје комшије хришћане са којима су вековима живели у добрим односима. Чак се може рећи да акције цихадиста немају широку популарност код становништва Блиског Истока. Они сами нису за насилно ширење ислама, иако овај став има основа у Курану.¹⁶⁾

Овоме се може придодати и глас неких научника из Русије да Запад не разуме ислам и да нема правилан став према њему. Из тог неразумевања следи предузимање агресивних корака, затим догматизам и на крају заблуда и неефикасност.¹⁷⁾ Било како било јасно је да проблем исламистичког екстремизма очекује још дубљу анализу и префињенији приступ.

Са друге стране, са социолошког аспекта, ово значи да су могући велики потреси у немачком друштву. Наиме, функционисање друштва – то је константно самообнављање, стабилан процес стварања базичних елемената, структуре, функционалних веза, које одређују квалитативну дефиницију социјеталног система. Ради одређивања процеса самообнављања социјалног система користи се термин «аутогонија» (грчки – самотворење, самостварање). Аутогонијски системи су такви системи који поседују способност да репродукују своје основне компоненте, обезбеђују њихову повезаност, уређеност, самим тиме подржавају сопствени идентитет. Но, када то не успева, а не успева се кад значајан број људи одбија да следи одређени идентитет и норме и пређе у деликатну фазу

16) Сергей Путилов, Как победить исламский экстремизм? <http://schola-teologica.narod.ru/text09012503.html>

17) И. В. Кудряшова, Политический ислам и Конфликтогенность современного мира, http://seminaria.bel.ru/pages/mo/2003/mo9_st_5.htm

– рушења система. *Фаза нарушавања равнотеже* је појава дисхармоније, кратак спој у раду друштва-система: повећавање броја случајева неодговарајућег понашања прописаних улога, смањење ефикасности санкција, нарушавање нормативног поретка. Дисхармонија унутрашњих функционалних веза оптерећена је озбиљним последицама за систем, зато он мора да се активизира у циљу сузбијања дисфункционалних појава и самим тиме добије равнотежу.

Главни подстрекач у спокоју система је човек, који је спреман да својим деловањем разруши формиране институционалне везе, да учини неефикасним нормативни поредак. Ето због чега је *основни проблем функционисања друштва-система потчињавање својој логици људских активности.*

Пре свега, за то је потребно да понашање људи одговара статусним одредбама, да они испуњавају улоге које је одредио систем.

Ради решавања тог задатка користе се *механизми социјализације* – управо у току социјализације индивидуе се уче да обављају улоге предвиђене друштвом, сазнају о значајним културним образцима понашања, изграђују вредносне оријентације, што обезбеђује константно обнављање формираних социјалних веза. И управо на овом подручју Немачка држава, (као уосталом што то није умела ни Југославија, а ни сада Србија) не успева да успостави механизме социјализације муслимана у Немачкој.

Рушење друштва је губљење његове способности да се репродукује, губитак његове квалитативне одређености, идентитета.

ПОРАСТ ДЕВИЈАЦИЈА И АНОМИЈЕ – УСЛОВИ ЗА РАСПАД ДРУШТВА

Основно обележје пораста «неспокоја» друштва-система је пораст девијације, тј. како се већ помињало, нарушавање формираних норми социјалног поретка, које поимају индивидуе. Тај процес, по правилу је део општијег процеса – *аномије*. Тај термин је предложио Е. Диркем за означавање дезорганизације социјалног живота, уз који нормативни институционални поредак у друштву престаје да извршава своју регулациону улогу: нико не зна тачно шта је могуће, а шта немогуће, шта је правично, шта је неправично; не могу се повући границе међу законитим и претераним зах-

тевима и надама, и зато сви сматрају да имају право да претендују на све.¹⁸⁾

Први фактор, који потпомаже развоју аномиије у друштву је због одређених узрока престанак оријентације великог дела становништва у својим деловањима на раније формиране покрете, одредбе статуса-улоге, које су до скоро биле опште-прихваћене норме понашања.

Други фактор који доприноси развоју аномиије је *делегитимација*, тј. распадање полазних вредносних основа нормативног поретка, који обезбеђују интегративност, целовитост друштва на социјалном нивоу. Широке масе губе поверење у раније формиран систем вредности који је до недавно обезбеђивао легитимитет нормативног поретка. Критичко расположење многих људи према тим идеалима, представама, уверењима, који су им до скоро изгледали важни, животно неопходни, су важно обележје делегитимације.

Важна компонента процеса распадања власти социјеталног нивоа друштва-система је делегитимација политичке власти. Губитак поверења маса у државне органе, незадовољство руководством земље, оштро сужава могућности правног регулисања друштва. Власт почиње да се одржава искључиво принудом, насиљем, што не може дуго да траје.

Аномиија је, дакле, неусаглашеност нормативно-функционалних захтева система и реално понашање индивидуа, које води ка отуђењу индивидуа од друштва. Друштво нема могућности да усмери понашање индивидуа у институционалне оквире на које су раније навикли, а људи, лишени вредносно-нормативне оријентације, налазе се у стању или крајње узнемирености или дубоке депресије, делују у страху или ризикујући, вођени тренутним интересима и самим тиме престају да реорганизују структурне елементе друштва-система.

Самим тим, могуће је, изучавањем одређених друштава, предвидети даљи след тогађаја, али то предупредити, представља велики изазов и посао, скоро немогућу мисију која тражи велике трудбенике и визионаре. На жалост, таквих је у Европи веома мало. А делатност исламиста је заиста достигла ниво опасности по традиционална друштва у Европи.

18) Авторски колектив, *Общая социология*, Учебное пособие, Инфра – М, Минск, 2000, стр. 517-532.

Zoran Milosevic

DISSEMINATION OF IDEAS OF THE MIDDLE EAST ISLAMISTS IN THE SCHOOLS IN GERMANY

Summary

In Germany there exists an opportunity for all religious communities to open their own educational institutions, and among others, the Islamic religious community, too, used such opportunity in this state. However, through observation of their activity there came the information that an extreme Islam, so-called Islamism with the objective of overmastering and Islamization of whole world, including Germany, too, has been propagated in them. Numerous state agencies came to conclusion that the central idea in the textbooks of Islamic educational institutions is a "holy war with unbelievers". In this paper there are presented new information regarding this issue along with an analysis of the activities of the state institutions regarding the "Islamic issue".

Key Words: Islam, faith, Germany, politics, society, dialogue, extremism

ЛИТЕРАТУРА

- Авторски колектив: *Общая социология*, Учебное пособие, Инфра – М, Минск, 2000.
- Авдеев Ю. И., Особенности современного международного терроризма и некоторые правовые проблемы борьбы с ним // <http://www.waaf.ru/3x.htm>
- Бахревский, Евгений: Турция от европейского курса Атаюрка идет к новой Османской державе, <http://www.kurdistan.ru/index.php?m=read&a=5384>
- Берг, И. С.: «Джихад» в Германии: история и современность, Институт Ближнего Востока (Москва), <http://www.iimes.ru/rus/stat/2010/07-05-10-htm>
- Берг, И.С.: «Хизбалла» в Германии: история и современность, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html
- Берг, И.С.: ХАМАС в Германии: история и современность, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html
- Grupa autora, *Vjeronauka za prvi razred osnovne škole*, Vjeronaučni udžbenik, El-kalem, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2000.
- Гушер А.И., Проблема терроризма на рубеже третьего тысячелетия новой эры человечества // http://www.e-journal.ru/p_euro-st3-3.html

- Гурьев, А. А.: Ситуация в Турции: апрель 2010 г., <http://www.kurdistan.ru/index.php?m=read&a=5388&PHPSESSID=80e68d83ea543ab7c15ee186fd7c46c4>
- „Историја Србије по црквама или по кадији“, *Политика*, 6. мај 2010.
- Кудряшова И.В.: Политический ислам и Конфликтогенность современного мира, http://seminaria.bel.ru/pages/mo/2003/mo9_st_5.htm
- Милошевић, Зоран: *Бошњачко поништавање Срба*, Завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004.
- Милошевић, Зоран: „Турска – регионална суперсила“, *Печат*, бр. 98, Београд, 2010.
- Милошевић, Зоран: „Разлози обнављања османске политике: од кемализма до модерног неоосманизма“, *Печат*, бр. 99, Београд, 2010.
- Олегович Павловский, Глеб: Независимая газета, Москва, 10. 09. 2002.
- Подцероб, А. Б.: О типологии современных исламистских концепций, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html
- Плещунов, Ф.О.: Ислам в Швеции: кризис интеграционной и миграционной политики, http://www.iimes.ru/rus/frame_stat.html
- Путилов, Сергей: Как победить исламский экстремизм? <http://scholateologica.narod.ru/text09012503.html>
- Распространение идей ближневосточных исламистов в учебных заведениях Германии, <http://www.iimes.ru/rus/stat/2010/04-05-10c.htm>

Abstract

New examination of Muslims role in German society was actualized after the death of German Islamists Erik Brajninger. He was killed on April 30 2010 in Vazirstan region in the north of Pakistan. Brajninger became famous during his activities in the terroristic group known as "Islamic Jihad Union". He became famous in Germany after several internet calls to German Muslims about their organization inside the country full with "unbelievers".

Muslims residing in Germany have become numerous regional minorities, which has created a significant number of regional and national organizations such as "The Central Council of Muslims in Germany", "Islamic Council", "Islamic Federation in Berlin"... In that sense, Islamic religious education is not unusual. For example, there are private Islamic schools such as the Islamic primary school in Berlin that works at the Islamic College, Islamic elementary school in Munich (so-called German-Islamic School), Islamic school in Stuttgart (that only runs on Sat-

urdays and Sundays), Islamic school in Nuremberg, and King Fahd Academy in Bonn.

These schools do not allow reporters to enter. Yet we know that some of these Islamic schools are "magnets for radical Islamists". Bonne police claim that this kind of situation is present since establishment of these schools. It is noted and confirmed that some of the officers of King Fahd Academy in Bonn had contacts with persons that are connected to Al-Qaeda. Central idea of these school notebooks is the "wholly war against unbelievers" which is propagated not only through lectures but also inside the pupils and students home which is also owned by Academy.

In Germany is currently investigating 220 terroristic acts, half related to the attacks on German soldiers in Afghanistan. Over 1100 is under supervision, of which 127 is very dangerous because a large number of these groups are native jihadists (Germans).

Овај рад је примљен 15. јуна 2010. а прихваћен за штампу на састанку Редакције 12. августа 2010. године.